

תרגיל

תהי L_1 שפה $L_1 = \{(P, k)\}$ כאשר $k > 1$ וגם P תוכנית שמבין כל המחרוזות שמתחילות ב a מאשררת k מהן. האם L_1 כריעה? ניתנת לזיהוי?

פתרון

ננסה להוכיח ש L_1 אינה ניתנת לזיהוי ברדוקציה מ $\overline{A_{TM}}$ ל L_1 :

$$(P, w) \in \overline{A_{TM}} \Leftrightarrow (Q, k) \in L_1$$

$$:(k = 2) \text{ נבנה } (P, w)$$

$$:Q(x)$$

$$(1) \quad \text{אם } x \in \{a, aa\} \text{ נאשר}$$

$$(2) \quad \text{הרץ } P(w) \text{ והחזר את תשובתה}$$

הוכחה

$$\Rightarrow \text{נניח } (P, w) \in A_{TM} \Leftrightarrow P(w) \neq 1$$

$$Q \Leftrightarrow P \uparrow w \text{ מאשרת 2 קלטים}$$

$$Q \Leftrightarrow P(w) = 0 \text{ לא מאשרת קלטים נוספים בסעיף 2} \Leftrightarrow \text{מאשרת שני קלטים}$$

$$Q \in L_1 \text{ ולכן}$$

$$\Leftrightarrow (Q, 2) \in L_1 \Leftrightarrow Q \Leftrightarrow \text{מאשרת שני קלטים בלבד - את הקלטים } aa, a$$

$$\text{מאשרת בסעיף 1. כלומר בסעיף 2 } Q \text{ לא מאשרת שוב קלט, כלומר } P(w) \neq 1$$

$$(P, w) \in \overline{A_{TM}} \Leftrightarrow 1$$

$$P(w) = 1 \Leftrightarrow (P, w) \notin \overline{A_{TM}} \Leftrightarrow \text{כל קלט שניתן ל } Q \text{ יאושר בשלב 1 או בשלב 2. } L(Q) = \Sigma^* \Leftrightarrow |L(Q)| = \infty \Leftrightarrow (Q, w) \notin L_2 \text{ וסיימנו.}$$

תרגיל

$R_{TM} = \{P | L(P) \in R\}$ כאשר R היא קבוצת השפות הכריעות. האם R_{TM} כריעה? ניתנת לזיהוי?

פתרון

R_{TM} לא כריעה: בגלל משפט רייס.

השפה אינה ניתנת לזיהוי: רדוקציה מ $\overline{A_{TM}}$ ל R_{TM} . כלומר $(P, w) \in \overline{A_{TM}} \Leftrightarrow Q \in R_{TM}$

$$:(P, w) \text{ נבנה } Q$$

$$:Q(x)$$

$$(1) \quad \text{הרץ } P(w) \text{ אם דחתה נדחה.}$$

$$(2) \quad \text{בדוק}$$

$$\text{א. } x \text{ הוא מהצורה } P' \# w'v$$

ב. P' ו W' אינם מכילים את התו #

ג. P' קוד חוקי של תוכנית.

אם אחד התנאים לא מתקיים דחה.

(3) הרץ $P'(w')$

(4) אשר.

הבניה חישובית:

$\Rightarrow$ $P(w) \neq 1, (P, w) \in \overline{A_{TM}}$ שום קלט לא עובר את שלב 1 ולא יאושר
 $\Leftarrow$ $L(Q) = \emptyset$ ולכן $Q \in R_{TM}$

$\Leftarrow$ $P(w) = 1, (P, w) \notin \overline{A_{TM}}$ כל קלט מגיע לשלב 2. נשים לב לפי הגדרת
 Q קלט x יעבור לשלב 4, יאושר $\Leftrightarrow x = P' \# w'$ כאשר x עובר את הבדיקות
של 2 $P'(w') = 1 \Leftarrow L(Q) = H$ והיא אינה כריעה ולכן $Q \in \overline{R_{TM}}$